

DR. SZIRÁKI FERENC

Szentendre Város volt tanácselnöke

Győr, 1925. november 12. – Pécs, 2018. október 3.

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 1984-ben vette át

Dr. Sziráki Ferenc félárvaként, 10 éves korától árva gyereként nőtt fel. Édesanyja, Hütter Mária Kisbéren uradalmi szakácsnő volt. Három idősebb testvérével éltek együtt, de édesapját már nem ismerhette.

1935-ben édesanyja is meghalt, így a nála 14 évvel idősebb, már nős, csepeli gyári munkás bátyja lett a gyámja. Iskoláit Csepelen végezte, majd a Weiss Manfréd Acél- és Fémművek repülőgép-szerelő osztályán, később pedig Tökölön a Dunai Repülőgépgyárban, mint repülőgép-szerelő tanult, majd dolgozott.

1944 áprilisában a gyár lebombázását követően a Magyar Királyi Honvéd Légierő Repülő Kísérleti Intézetében, majd a Várpalotán és Fertőszentmiklóson lévő repülőtereken polgári alkalmazottként dolgozott.

1945 tavaszán a Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány felhívására, volt sporttársaival együtt, - akikkel együtt kajakozott - jelentkezett az új magyar hadseregbe. Rövid kiképzés után Ausztriába került. A háború végével társai többsége leszerelt, Ő viszont a tábori lelkész ezredes javaslatára hivatásos katona maradt. Az újoncok bevonulása után, a Baranya Megyei Határvédelem század megalakulásakor Mohács térségébe került őrmesteri rendfokozatban. Innen jelentkezett tisztiskolára, ahol 1947-ben alhadnagyként avatták. Ezt követően különböző műszaki alakulatoknál teljesített szolgálatot Baján és Háros szigeten, majd a szentendrei műszaki tisztiskolába került parancsnok helyettesnek.

Az 1956-os forradalom után a „Tiszti Nyilatkozatot” csak az alábbi megjegyzéssel írta alá: *„Népellenes parancsot nem hajtok végre, annak teljesítését megtagadom”*. Mint korábbi csepeli ifjómunkás nem kívánt részt venni tüntetések leverésében. Ennek következményeként az akkori Honvédelmi Minisztérium döntése alapján - őrnagyi rendfokozatát meghagyva - a hadseregből eltávolították.

Még hivatásos parancsnok helyettesként - a honvédtisztek kiképzésének keretében - Szentendre város számára számtalan alkalommal hasznos tevékenységet folytatott és irányításával a műszaki alakulatok részt vettek a város és környéke fejlesztésében, árkokat és utakat javítottak, hidakat építettek. Leszerelése után - ezt a munkáját elismerve - ajánlott számára a város, szervezési és irányítási feladatot a szentendrei városházán.

Kiemelkedő szervező és kapcsolatteremtő képessége eredményeként 1957-től 1967-ig, mint Szentendre Város tanácselnöke tevékenykedett.

Felelős munkája mellett végezte el a jogi egyetemet. Ez idő alatt részt vett az „új gazdasági mechanizmus” kidolgozásában is. Olaszországi tanulmányúton tanulmányozta az önkormányzati igazgatás kérdéseit, a városfejlesztési koncepciókat.

Az 1957-ben a Dr. Sziráki Ferenc irányításával megfogalmazott várospolitikai elvekben elsősorban Szentendre természeti, földrajzi adottságaiból indultak ki: magából a tájból, a Pilis hegyeiből, a Dunából, és abból az adottságból, hogy ez a Budapesthez közeli táj neves festőket vonzott ide. Ezért határoztak úgy, hogy a várost műemléki-kulturális központtá, kulturált üdülőhellyé, idegenforgalmi centrummá fejlesztik úgy, hogy a fejlődés egyben az itt élő emberek életét szebbé, otthonukat, portájukat kulturáltabbá tegye. Ezért vált elkerülhetetlenné az utak javítása, korszerűsítése, a vízhálózat fejlesztése, a fásítás és parkosítás, a köztisztaság fokozása és a kulturált vendéglátás és a kereskedelem hálózatának kiépítése.

Konkrét fejlesztési irányként fogalmazódott meg a tanácselnök írásában a Pap-sziget mind turisztikai bázis fejlesztése, a Duna és a 11-es út közötti üdülők és csónakházak sora, a Castrum feltárása.

Csak ezeket követően ejtett röviden szót a hagyományos szentendrei szőlő- és gyümölcskultúra lehetséges fejlesztéséről a Pismányon és a Kőhegyen – azaz a nemsokára vegyes, majd belterületi besorolás alá kerülő részein a városnak.

Dr. Sziráki Ferenc sokat tett a szentendrei kulturális intézményrendszere fejlődésért is: 1964-ben ő harcolta ki, hogy a Püspöki Palota mellett megnyílhasson a Szerb Egyházművészeti Múzeum. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum alapítását megelőzően - a korban általános szokásokkal ellentétben - nem az erőszakos kisajátítás eszközeivel élt, hanem minden érintett telektulajdonossal tárgyalt és konszenzusos megállapodást kötött velük a területek átadása érdekében.

1967-ben, városvezetői, városfejlesztési eredményeit elismerése mellett vált meg a tanácselnökségtől. Ezután Szentendre Város Baráti Körében és a Dunakanyar Intéző Bizottságában végzett munkát, az Országos Idegenforgalmi Hivatalban dolgozott, annak megszűntetéséig.

1969-től a Közalkalmazottak Szakszervezete fejlesztési osztályán fejlesztési koncepciók kidolgozásában vett részt. Szakterülete a tanácsok és az igazgatási munka korszerűsítése és gépesítése volt.

Időközben családjával Pécsre költözött és a Közalkalmazottak Szakszervezete Baranya megyei Szervezetének titkára, valamint a Szakszervezetek Országos Központjának számvizsgáló bizottságának elnöke lett. Nyugdíjazása után is sok éven át a közalkalmazottak szakszervezetének munkáját segítette.

2013-ban elvesztette feleségét, akivel 64 évig éltek boldog házasságban.

2018. október 3-án, életének 93. évében hunyt el, Pécsen.

Forrás:

Dr. Sziráki Ferenc magnóra mondott visszaemlékezései, Szerk. Sziráki Péter